

กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์

(DPIM Economic Review)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ฉบับที่ ๖ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๐

หน้า

สภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๑
ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ	๒
ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ	๕
ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ	๗
การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	๙
Econ Focus : การบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ภายใต้ พ.ร.บ. แร่ ๒๕๖๐ (ตอนที่ ๒)	๑๑
สารความรู้	
- ทรายแก้ว : ทรายขาว	๑๔

กลุ่มวิชาการเศรษฐกิจ (ว.ศ.)
สำนักเหมืองแร่และสัมปทาน (สรส.)
โทร ๐๒ ๒๐๒ ๓๖๗๒ - ๓

ภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

นายบุญญวัฒน์ ขุนอินทร์

ภาพรวม

เศรษฐกิจไทยในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อน โดยแรงขับเคลื่อนหลักมาจากการขยายตัวของการบริโภคภาคเอกชน และการส่งออกสินค้าที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง ขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลง ส่วนภาคการท่องเที่ยวหดตัวตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง

สำหรับเงินบาทแข็งค่าขึ้น ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงตามการลดลงของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานจากผลของฐานที่สูงในปีก่อน รวมถึงผลจากราคาอาหารสดที่ปรับลดลงหลังจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมาก

การใช้จ่ายในประเทศ (% การเปลี่ยนแปลง)

	บริโภคภาคเอกชน	๔.๐
	ลงทุนภาคเอกชน	-๐.๕
	ใช้จ่ายภาครัฐ	[VA LUE]

การผลิต (% การเปลี่ยนแปลง)

	เกษตร	๘.๒
	อุตสาหกรรม	-๑.๕
	ท่องเที่ยว	-๓.๒

การค้าระหว่างประเทศ (มูลค่า : ล้านบาท)

EXPORT	ส่งออก	๖๔๗,๓๖๐
IMPORT	นำเข้า	๕๙๘,๑๙๓
BALANCE	ดุลการค้า	๔๙,๑๖๗

อัตราแลกเปลี่ยน

	ดอลลาร์สหรัฐฯ	๓๕.๐๒ (แข็งค่า)
	ปอนด์สเตอร์ลิง	๔๓.๗๖ (อ่อนค่า)
	ยูโรโซน	๓๗.๒๘ (แข็งค่า)
	เยน (ต่อ ๑๐๐ เยน)	๓๐.๙๘ (อ่อนค่า)
	ดัชนีค่าเงินบาท	๑๐๘.๗๐ (แข็งค่า)

อัตราเงินเฟ้อ (% การเปลี่ยนแปลง)

	อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	๑.๔๔ (ลดลง)
	อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	๐.๕๙ (ลดลง)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- กระทรวงพาณิชย์
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

โดย นางสาวกิตินันท์ อินมูล (pitinan@dpm.go.th)

กพร. แจ้งอาชญาบัตรพิเศษของบริษัท ไข่น้ำ หมิงต้า เป็นการให้สิทธิสำรวจแร่แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ก่อนทำการสำรวจ

นายสมบุรณ์ อินตียังยืน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ซึ่งแจ้งกรณีปรากฏเป็นข่าวว่ากลุ่มรักษ์อำเภอวานรนิวาส ตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร คัดค้านการสำรวจแร่โพแทชในพื้นที่ พร้อมทั้งยื่นหนังสือที่อำเภอวานรนิวาสขอให้ชะลอการเข้าเตรียมพื้นที่สำรวจของบริษัท ไข่น้ำ หมิงต้า ไปแดชคอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่อาจจะละเมิดสิทธิชุมชนและสร้างข้อกังวลเรื่องสิ่งแวดล้อมว่า กระทรวงอุตสาหกรรมได้อนุญาตอาชญาบัตรพิเศษเพื่อสำรวจแร่โพแทชให้แก่บริษัท ไข่น้ำ หมิงต้า ไปแดช คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ในพื้นที่อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร จำนวน ๑๒ แปลง เนื้อที่รวม ๑๑๖,๘๗๕ ไร่ อาชญาบัตรพิเศษมีอายุ ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ สิ้นอายุวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๓ โดยได้กำหนดเงื่อนไขการเข้าพื้นที่เพื่อสำรวจแร่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ก่อน การอนุญาตอาชญาบัตรเป็นเพียงการให้สิทธิในการสำรวจแร่เท่านั้น โดยผู้ได้รับอนุญาตยังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หากบริษัทฯ เข้าพื้นที่เพื่อการสำรวจแร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตอาชญาบัตร และเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

กพร. กล่าวเพิ่มเติมว่า การอนุญาตอาชญาบัตรพิเศษดังกล่าว เป็นการให้สิทธิสำรวจแร่ทางธรณีวิทยาในชั้นรายละเอียด โดยจะมีการขุดหรือเจาะสำรวจในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งใช้เนื้อที่เพียงเล็กน้อยเพื่อนำข้อมูลมาประเมินศักยภาพแหล่งแร่ว่ามีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์หรือไม่ และ

ต้องทำการฝังกลบพร้อมกับพื้นที่พื้นที่ภายหลังเสร็จสิ้นการสำรวจแล้ว จึงไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การอนุญาตอาชญาบัตรพิเศษดังกล่าวเป็นการอนุญาตเพื่อการสำรวจแร่ตามปกติทั่วไป มิได้เป็นสัญญาสำรวจและผลิตแร่โพแทช และมีได้เป็นข้อผูกพันว่าจะต้องได้รับอนุญาตประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม หากการสำรวจพบว่า พื้นที่มีศักยภาพที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ บริษัทฯ ต้องยื่นขอประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองซึ่งต้องดำเนินการตามระเบียบ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการขอประทานบัตรต้องผ่านความเห็นชอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่จะขอทำเหมืองด้วย

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

กพร. กำชับดูแลการทำเหมืองไม่ให้กระทบถ้ำพระโพธิสัตว์ พร้อมประมวลข้อร้องเรียนประกอบการพิจารณาคำขอประทานบัตร

นายสมบุรณ์ อินตียังยืน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) แถลงว่า จากประเด็นข่าวการคัดค้านการทำเหมืองแร่และคำขอทำเหมืองใกล้วัดถ้ำพระโพธิสัตว์ ในระยะ ๒,๐๐๐ เมตร อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี เนื่องจากห่วงผลกระทบต่อสภาพลักษณะดินดำ ยุคทวารวดีบนผืนในถ้ำพระโพธิสัตว์นั้น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหาคือครอบคลุมตามข้อร้องเรียนทุกด้านมาโดยตลอด โดยปัจจุบันในรัศมี ๒,๐๐๐ เมตร รอบถ้ำพระโพธิสัตว์มีการเปิดการทำเหมืองจำนวน ๑ ราย คือ บริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุญาตประทานบัตรชนิดแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนและหินดินดาน เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ซึ่ง กพร. ได้ตรวจสอบพื้นที่เมื่อวันที่ ๑๕ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ พบว่า ปัจจุบัน บริษัทมีหน้าเหมืองอยู่ห่างจาก

สิ่งก่อสร้างภายในวัดถ้ำพระโพธิสัตว์ใกล้ที่สุดประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร ผลการตรวจวัดแรงสั่นสะเทือนและแรงอัดอากาศมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ปลอดภัยเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ส่งผลกระทบต่อถ้ำพระโพธิสัตว์ อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันมิให้การทำเหมืองเกิดผลกระทบต่อสถานที่สำคัญต่าง ๆ ภายในวัด กพร. จะกำกับดูแลการทำเหมืองของบริษัทฯ ให้ปฏิบัติตามแผนผังโครงการทำเหมือง และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด

นายสมบุรณ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า กรณีคัดค้านคำขอประทานบัตรทำเหมืองบริเวณวัดถ้ำพระโพธิสัตว์นั้น ปัจจุบันมีผู้ประกอบการยื่นคำขอประทานบัตรชนิดแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ จำนวน ๒ ราย คือ นายสุเมธ เขาวนปรีชา ยื่นคำขอประทานบัตรที่ ๙/๒๕๕๘ ชนิดแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ที่ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี อยู่ห่างจากวัดถ้ำพระโพธิสัตว์ประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร และบริษัท ดวงสิทธิ์ คอนสตรัคชั่น จำกัด ยื่นคำขอประทานบัตรที่ ๑๐/๒๕๕๘ ชนิดแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ที่ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี อยู่ห่างจากวัดถ้ำพระโพธิสัตว์ประมาณ ๒๘๐ เมตร โดยคำขอประทานบัตรทั้ง ๒ ราย อยู่ระหว่างการดำเนินการของจังหวัดสระบุรี ยังไม่ได้รับอนุญาตประทานบัตรแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม กพร. จะมีการประมวลเรื่องการร้องเรียนคัดค้านดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมป่าไม้ กรมที่ดิน กรมทรัพยากรธรณี กรมชลประทาน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ความเห็นว่าควรอนุญาตหรือไม่อนุญาตประทานบัตรต่อไป

ทั้งนี้ ได้สั่งการให้สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต ๖ นครราชสีมา ตรวจสอบปริมาณแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ในพื้นที่คำขอประทานบัตรทั้ง ๒ ราย หากปริมาณแร่ดังกล่าวมีไม่เพียงพอที่จะเปิดการทำเหมืองได้ จะแจ้งให้ผู้ขอประทานบัตรถอนคำขอ หรือยกเลิกคำขอประทานบัตรดังกล่าว ตามมาตรา ๔๗(๔) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ต่อไป

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

กพร. เตรียมพร้อมเข้าสู่กระบวนการปรึกษาหารือภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)

นายสมบุรณ์ ยินดียั่งยืน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) กล่าวว่า เนื่องจากการร้องเรียนและคัดค้านการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำว่าการประกอบกิจการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมถึงปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่โครงการทำเหมืองแร่ทองคำหลายแห่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำ เป็นมาตรการตามความจำเป็นในการป้องกันและระงับผลกระทบรวมถึงข้อขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ โดยให้ผู้ประกอบการที่ได้รับประทานบัตรและใบอนุญาตต่าง ๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำทุกรายระงับการประกอบกิจการไว้จนกว่าคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จะมีมติเป็นอย่างอื่น ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวมาโดยตลอดในการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและปัญหาพร้อมทั้งเสนอมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสนอ

กรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

อพร. กล่าวเพิ่มเติมว่า สำหรับการดำเนินการของบริษัท คิงส์เกต คอนโซลิเตดเต็ด ลิมิเต็ด ผู้ถือหุ้นใหญ่บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ที่ส่งหนังสือแจ้งรัฐบาลไทยละเมิดข้อตกลงการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA) หลังจากมีคำสั่งปิดเหมืองทองนั้น เป็นการดำเนินการตามกลไกภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย – ออสเตรเลีย (Thailand – Australia Free Trade Agreement : TAFTA) เพื่อปรึกษาหารือถึงแนวทางปฏิบัติตามสิทธิของบริษัทฯ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีความละเอียดอ่อนอย่างรอบด้าน เพื่อวางแผนทางในการแก้ไขปัญหา อย่างไรก็ตาม กระทรวงอุตสาหกรรมเคารพในสิทธิของบริษัทฯ และได้มีการเตรียมความพร้อมโดยจะมีการแต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานในการเจรจาตามกระบวนการปรึกษาหารือ (Consultations) ร่วมกับบริษัทฯ เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจนต่อไป

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

BANPU เพิ่มเป้าปริมาณขายถ่านหินเป็น ๔๗ ล้านตัน

นางสมฤดี ชัยมงคล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. บ้านปู (BANPU) กล่าวในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นว่า แผนการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ สำหรับธุรกิจถ่านหิน บริษัทคาดว่าจะมีปริมาณการขายถ่านหินอยู่ที่ ๔๗ ล้านตัน จาก ๔๔.๕ ล้านตันในปีก่อน แบ่งเป็นการขายจากเหมืองในอินโดนีเซีย ๒๕.๕ ล้านตัน ออสเตรเลีย ๑๒.๕ ล้านตัน และจีนราว ๙ – ๑๐ ล้านตัน ซึ่งสูงจากเดิมที่คาดว่าจะมีปริมาณขายใกล้เคียงกับปีก่อน โดยเป็นไปตามแนวโน้มราคาถ่านหินที่เริ่มปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ที่ราคาขายถ่านหินของบริษัทเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๑.๕ เหรียญสหรัฐ/ตัน ขณะที่เชื่อว่าทิศทางของราคาถ่านหินจากนี้ไป ทั้งปริมาณการผลิต

และความต้องการใช้ถ่านหินน่าจะปรับตัวสมดุลกันมากขึ้น ส่งผลทำให้ราคากำหนดมีเสถียรภาพมากขึ้นและน่าจะหนุนให้รายได้ของบริษัทในปีนี้เติบโตกว่าปีก่อน ทั้งนี้บริษัทได้ขายถ่านหินล่วงหน้าจากเหมืองที่อินโดนีเซียไปแล้วร้อยละ ๖๑ เหลืออีกร้อยละ ๓๙ อยู่ระหว่างรอจัดจังหวะราคาขายที่เหมาะสม ส่วนในประเทศออสเตรเลีย ได้ขายถ่านหินล่วงหน้าไปแล้วร้อยละ ๘๙ เหลืออีกร้อยละ ๑๑ ที่ยังไม่ได้ขาย

ในส่วนของการดำเนินงานอื่น ๆ ของธุรกิจถ่านหิน บริษัทยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิตอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบการขนส่ง โดยการพัฒนารถที่ใช้ในการขนส่ง การบริหารการขนส่งโดยรถไฟ ปรับปรุงเครื่องจักรลำเลียงถ่านหินและปรับปรุงการขนส่งทางเรือ พัฒนาการดำเนินการขายจากการพัฒนาสินค้า และการขยายฐานลูกค้า ซึ่งบริษัทจะขยายฐานลูกค้าไปยังประเทศจีนมากขึ้น รวมถึงเพิ่มผลกำไรในทุกสัดส่วนของการผลิต จากการบริหารการซื้อขายถ่านหินในแหล่งอื่น และบริหารต้นทุนราคาน้ำมัน

สำหรับการลงทุนของธุรกิจถ่านหิน บริษัทอยู่ระหว่างศึกษาการลงทุนหรือเข้าซื้อเหมืองถ่านหินแห่งใหม่ในประเทศอินโดนีเซียคาดว่าจะเห็นความชัดเจนได้ภายในปีนี้ และอยู่ระหว่างศึกษาการเข้าซื้อเหมืองถ่านหินในประเทศออสเตรเลียเพิ่มเติมอีก

ที่มา : www.ryt9.com/s/iq05/2627893

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของต่างประเทศ

โดย นางสาวรักเร่ เกลิออนเมฆ

ในปี ๒๕๖๐ บริษัท Rio Tinto วางแผนลดการผลิตอะลูมิเนียมลง

ในปี ๒๕๖๐ บริษัท Rio Tinto และบริษัทหุ้นส่วนวางแผนลดผลผลิตอะลูมิเนียมที่โรงถลุง Boyne ในออสเตรเลีย ลงประมาณร้อยละ ๘ หรือ ๔๕,๐๐๐ ตัน เนื่องจากต้นทุนด้านพลังงานเพิ่มขึ้น โรงถลุงแห่งนี้ มีผู้ถือหุ้นได้แก่ บริษัท Rio Tinto และเจ้าของร่วมสัญชาติญี่ปุ่น ได้แก่ บริษัท YKK Aluminium บริษัท UACJ Corporation บริษัท Mitsubishi Corporation บริษัท Marubeni Corporation บริษัท Sumitomo Corporation และบริษัท Sumitomo Chemical

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐)

ในปี ๒๕๕๙ บริษัท Polymetal International Public Company มีผลกำไรเพิ่มขึ้น

ในปี ๒๕๕๙ บริษัท polymetal International Public Company ผู้ผลิตทองคำและเงิน ของรัสเซีย มีผลกำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๙ อยู่ที่ระดับ ๓๙๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากราคาโลหะมีค่าในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ บริษัทฯยังวางแผนผลิตทองคำในปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ระดับ ๑.๔๐ ล้านออนซ์ และ ๑.๕๕ ล้านออนซ์ ตามลำดับ และคาดว่าในปี ๒๕๖๐ ต้นทุนการผลิตทองคำจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ อยู่ระหว่าง ๖๐๐-๖๕๐ ดอลลาร์สหรัฐฯต่อออนซ์

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐)

ในปี ๒๕๕๙ บริษัท Managem มีผลกำไรเพิ่มขึ้น

ในปี ๒๕๕๙ บริษัท Managem ของโมร็อกโก ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท Imiter Metallurgical Company มีผลกำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๑ อยู่ที่ระดับ ๒๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา สำหรับบริษัทฯ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตทองคำ เงิน โคบอลต์ และทองแดง ในโมร็อกโก และกาบอง

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐)

ในปี ๒๕๖๐ โคโลมเบีย วางแผนผลิตถ่านหิน ๙๕ ล้านตัน

ในปี ๒๕๖๐ โคโลมเบีย วางแผนผลิตถ่านหินประมาณ ๙๕ ล้านตัน ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ในเบื้องต้นที่ระดับ ๑๐๒ ล้านตัน ปัจจุบัน โคโลมเบียมีผู้ผลิตถ่านหินรายใหญ่ ได้แก่ บริษัท Glencore Public Company บริษัท Drummond Company Incorporation และบริษัท Cerrejon ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง บริษัท BHP Billiton บริษัท Anglo American Public Company และบริษัท Glencore Public Company

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Glencore ขายหุ้นเหมืองแร่สังกะสี

บริษัท Glencore ของสวิสเซอร์แลนด์ ขายหุ้นเหมืองแร่สังกะสี Rosh Pinah ในนามิเบีย ร้อยละ ๘๐ และเหมืองแร่สังกะสี Perkoa ในบูร์กินาฟาโซ ร้อยละ ๙๐ ให้กับบริษัท Trevali Mining Corporation ของแคนาดา มูลค่า ๔๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับบริษัท Trevali Mining Corporation ดำเนินธุรกิจเหมืองแร่ในอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ และแอฟริกา

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Flying Cement Company Limited วางแผนเพิ่มกำลังการผลิตปูนเม็ด

บริษัท Flying Cement Company Limited ของปากีสถาน วางแผนเพิ่มกำลังการผลิตปูนเม็ด (Clinker) จาก ๒,๐๐๐ ตันต่อวันเป็น ๔,๐๐๐ ตันต่อวัน ที่โรงงานปูนซีเมนต์ Lilla ในแคว้นปัญจาบ สำหรับโรงงานปูนซีเมนต์แห่งนี้ มีกำลังการผลิตปูนซีเมนต์ ๖๓๐,๐๐๐ ตันต่อปี

(ที่มา : www.globalcement.com วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Seven Refractories เปิดโรงงานปูนซีเมนต์

บริษัท Seven Refractories ของสโลวีเนีย เปิดโรงงานปูนซีเมนต์ ที่เมือง Karaganda ในคาซัคสถาน ซึ่งมีกำลังการผลิต ๔๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี โดยวางแผนเริ่มผลิตปูนซีเมนต์ครั้งแรกประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

(ที่มา : www.glocement.com วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Cimencam วางแผนสร้างโรงบดปูนซีเมนต์

บริษัท Cimencam ของแคเมอรูน ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท LafargeHolcim via LafargeHolcim Maroc Afrique (LHMA) วางแผนสร้างโรงบดปูนซีเมนต์ที่เมือง Nomayos ในแคเมอรูน มีกำลังการผลิต ๐.๕ ล้านตันต่อปี มูลค่าการลงทุน ๔๒.๖ ล้านยูโร

(ที่มา : www.globalcement.com วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Bestway Cement Limited วางแผนสร้างโรงงานปูนซีเมนต์

บริษัท Bestway Cement Limited ของปากีสถาน วางแผนสร้างโรงงานผลิตปูนซีเมนต์แบบครบวงจร (Integrated Cement Plant) ที่เมือง Farroqia แคว้น Khyber-Pakhtunkhwa ในปากีสถาน มีกำลังการผลิต ๖,๐๐๐ ตันต่อวัน

(ที่มา : www.globalcement.com วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Eagle Cement Company Limited วางแผนสร้างโรงงานปูนซีเมนต์

บริษัท Eagle Cement Company Limited ของฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นผู้ผลิตปูนซีเมนต์รายใหญ่เป็นอันดับ ๔ ของประเทศ วางแผนสร้างโรงงานปูนซีเมนต์แห่งใหม่ในจังหวัด Cebu มีกำลังการผลิต ๒ ล้านตันต่อปี โดยจะเริ่มก่อสร้างในไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๖๐ และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓

(ที่มา : www.glocement.com วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Najran Cement Company (NCC) วางแผนปิดสายการผลิตชั่วคราว

บริษัท Najran Cement Company (NCC) ของซาอุดีอาระเบีย วางแผนปิดสายการผลิตที่ ๒ เนื่องจากความขบเซาของตลาดปูนซีเมนต์ และปริมาณสต็อกที่เพิ่มขึ้นสำหรับสายการผลิตนี้ มีกำลังการผลิตปูนเม็ด (clinker) ๓,๐๐๐ ตันต่อวัน

(ที่มา : www.globalcement.com วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐)

บริษัท Empresa Publica Productiva Cementos de Bolivia (ECEBOL) วางแผนสร้างโรงงานปูนซีเมนต์

บริษัท Empresa Publica Productiva Cementos de Bolivia (ECEBOL) ของโบลิเวีย วางแผนสร้างโรงงานปูนซีเมนต์ที่ Chiutara ในแคว้น Potosi ของโบลิเวีย มีกำลังการผลิต ๑.๓ ล้านตันต่อปี มูลค่าการลงทุน ๒๔๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ คาดว่าจะแล้วเสร็จในอีก ๓ ปีข้างหน้า

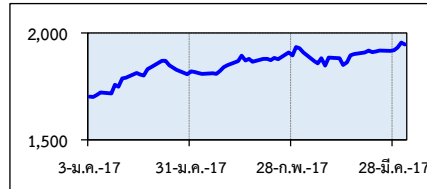
(ที่มา : www.globalcement.com วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐)

ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ

โดย นายบุญวัฒน์ ขุนอินทร์

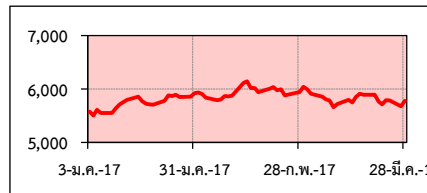
Non-Ferrous Metals (source: www.lme.com)

อะลูมิเนียม (Primary Aluminium)

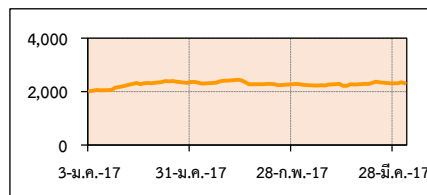
USD/Ton	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	1,856.44	1,901.11
ราคาสูงสุด	1,907.50	1,954.75
ราคาต่ำสุด	1,808.25	1,846.75

ทองแดง (Copper)

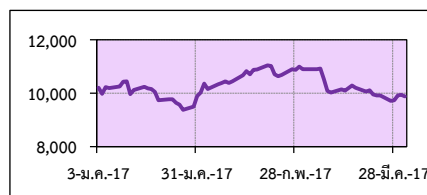
USD/Ton	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	5,941.10	5,821.09
ราคาสูงสุด	6,144.50	6,039.00
ราคาต่ำสุด	5,785.75	5,654.00

ตะกั่ว (Lead)

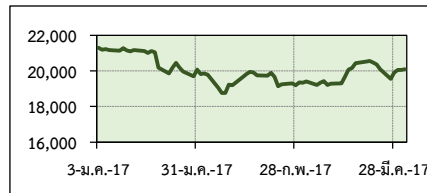
USD/Ton	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	2,321.24	2,276.75
ราคาสูงสุด	2,441.50	2,362.00
ราคาต่ำสุด	2,230.50	2,210.25

นิกเกิล (Nickel)

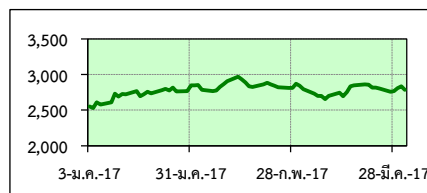
USD/Ton	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	10,615.63	10,225.65
ราคาสูงสุด	11,042.50	10,990.00
ราคาต่ำสุด	10,022.50	9,707.50

ดีบุก (Tin)

USD/Ton	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	19,485.00	19,819.57
ราคาสูงสุด	19,952.50	20,562.50
ราคาต่ำสุด	18,757.50	19,212.50

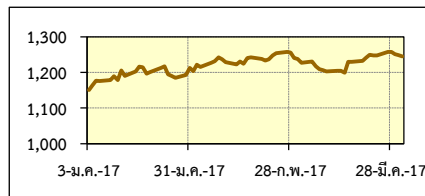
สังกะสี (Zinc)

USD/Ton	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	2,848.04	2,781.33
ราคาสูงสุด	2,970.50	2,871.00
ราคาต่ำสุด	2,764.25	2,655.25

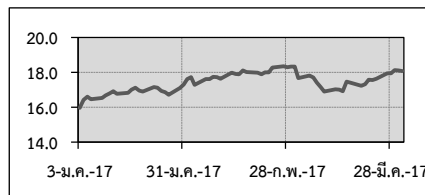
Precious Metals (source: www.kitco.com)

ทองคำ (Gold)

USD/Troy Oz	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	1,234.36	1,231.09
ราคาสูงสุด	1,257.20	1,257.55
ราคาต่ำสุด	1,203.65	1,198.80

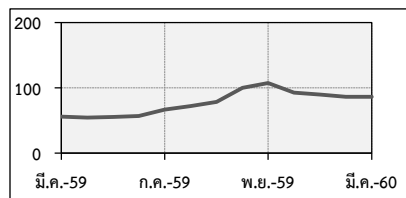
เงิน (Silver)

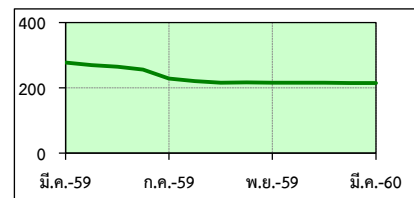
USD/Troy Oz	ก.พ.60	มี.ค.60
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	17.87	17.59
ราคาสูงสุด	18.34	18.33
ราคาต่ำสุด	17.28	16.89

Others (source: www.indexmundi.com, www.gtis.com)

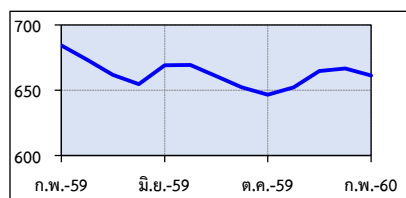
ถ่านหิน (Coal)

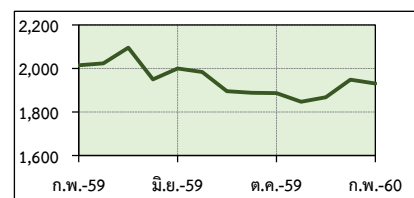
โพแทสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chloride)

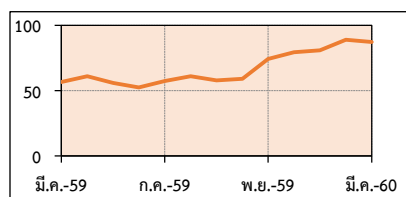
ยิปซัม (Gypsum)

พอร์ตแลนด์ซีเมนต์ (Portland Cement)

แร่เหล็ก (Iron Ore)

การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๐

นายกฤต ภูวการณ์กุล

การส่งออก

สินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (Mining Product)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท) (Export Values)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	๑๓,๗๒๐.๙๑
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	๑,๘๙๖.๗๐
ปูนซีเมนต์	๑,๕๘๗.๖๓
แก้วและกระจก	๑,๓๘๔.๑๔
ยิปซัม	๔๙๒.๙๔
เฟลด์สปาร์	๖๓.๑๙
แปโรต์	๙๖.๘๖
ฟลูออสปาร์	๑๒.๒๗
อื่นๆ	๖๓.๓๔
รวม	๑๙,๓๑๗.๙๘

เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ) (YOY)	เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ) (MOM)
๒.๐๙	- ๔.๔๙
๑๓.๑๔	๑๓.๗๖
- ๑๘.๕๖	- ๐.๒๗
๑๒.๕๙	- ๑๗.๒๙
- ๑๐.๗๕	- ๔.๙๔
๕๙.๐๗	๘๓.๗๘
๑๑๗.๗๑	๑๕๓.๗๗
- ๒๗.๐๖	- ๑๑.๕๒
-	๒๘.๕๕
-	- ๓.๑๘

การนำเข้า

สินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (Mining Product)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท) (Import Values)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	๒๗,๙๖๐.๐๓
สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์*	๒๒,๐๑๖.๗๐
ผลิตภัณฑ์โลหะ**	๙,๙๐๑.๗๗
ถ่านหิน	๓,๑๑๐.๑๒
แก้วและกระจก	๒,๒๗๗.๐๙
แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่***	๙๕๓.๗๗
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	๑,๐๗๒.๕๔
ปูนซีเมนต์ (อะลูมินัสซีเมนต์)	๓๒๘.๗๙
อื่นๆ	๒๔๐.๘๔
รวม	๖๗,๘๖๑.๖๕
ดุลการค้า	- ๔๘,๕๔๓.๖๗

เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ) (YOY)	เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ) (MOM)
๑๒.๑๓	- ๑๔.๙๑
๙.๔๖	๘.๐๑
๐.๑๖	- ๑.๘๙
๔.๑๖	- ๒๐.๑๐
๖.๔๐	๑.๑๕
- ๗.๑๔	- ๒.๖๓
- ๗.๘๖	๑๕.๕๒
- ๑๕.๕๙	- ๒.๒๕
-	- ๖.๗๐
-	- ๕.๗๒
-	- ๖.๖๙

* ประกอบด้วย ทองแดง อะลูมิเนียม ดีบุก สังกะสี ไนโอเบียม แทนทาลัม และอื่นๆ

** ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยเหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม โลหะสามัญ

*** ประกอบด้วย แร่หินอ่อนและหินแกรนิต เคโอลินและดินที่ใช้ในอุตสาหกรรม แอสเบสทอส และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่น

อ้างอิง : รายงานสถิติการค้าไทย,กระทรวงพาณิชย์ <http://www2.ops3.moc.go.th>

การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

นายกุล ภูวการณ์กุล

การส่งออก

สินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (Mining Product)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท) (Export Values)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	๑๔,๑๑๕.๒๘
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	๑,๖๖๕.๘๘
ปูนซีเมนต์	๑,๗๓๔.๔๔
แก้วและกระจก	๑,๖๔๖.๘๘
ยิปซัม	๔๖๕.๖๗
เฟลด์สปาร์	๖๗.๗๖
แปโรต์	๒๗.๒๔
ฟลูออสปาร์	๑๕.๗๕
อื่นๆ	๖๘.๒๙
รวม	๑๙,๘๐๗.๑๙

เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ) (YOY)	เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ) (MOM)
- ๓.๙๘	๒.๘๗
๒.๕๔	- ๑๒.๑๗
- ๑๕.๒๙	๙.๒๕
๒๓.๙๓	๑๘.๙๘
- ๙.๘๔	- ๕.๕๓
๔๗.๒๔	๗.๒๓
๒๙.๒๓	- ๗๑.๘๘
๑๖.๐๕	๒๘.๓๕
-	๗.๘๑
-	๒.๕๓

การนำเข้า

สินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (Mining Product)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท) (Import Values)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	๓๐,๓๔๕.๑๙
สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์*	๒๑,๖๙๐.๕๗
ผลิตภัณฑ์โลหะ**	๓๑,๔๖๖.๑๘
ถ่านหิน	๔,๒๗๗.๓๓
แก้วและกระจก	๒,๐๐๕.๕๔
แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่***	๙๑๕.๑๙
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	๗๗๐.๒๖
ปูนซีเมนต์ (อะลูมินัสซีเมนต์)	๓๕๙.๙๗
อื่นๆ	๒๓๔.๔๓
รวม	๙๒,๑๕๔.๖๖
ดุลการค้า	- ๗๒,๓๔๗.๔๗

เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ) (YOY)	เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ) (MOM)
๒๐.๖๖	๘.๘๕
๑๙.๗๘	- ๑.๔๘
๑๙๕.๔๘	๒๑๗.๗๘
๑๕.๕๘	๓๗.๕๓
- ๗.๖๑	- ๑๑.๙๓
๑๐.๔๐	- ๕.๐๔
๓.๔๕	- ๒๘.๑๘
๐.๐๒	๙.๔๘
-	- ๒.๖๖
-	- ๒.๖๖
	๔๙.๐๓

* ประกอบด้วย ทองแดง อะลูมิเนียม ดีบุก สังกะสี ไนโอเบียม แทนทาลัม และอื่นๆ

** ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยเหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม โลหะสามัญ

*** ประกอบด้วย แร่หินอ่อนและหินแกรนิต เคโอลินและดินที่ใช้ในอุตสาหกรรม แอสเบสตอส และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่น

อ้างอิง : รายงานสถิติการค้าไทย,กระทรวงพาณิชย์ <http://www2.ops3.moc.go.th>

Econ Focus

การบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ภายใต้ พ.ร.บ. แร่ ๒๕๖๐ (ตอนที่ ๒)

นายจรินทร์ ชลไพศาล (jarin@dpim.go.th)

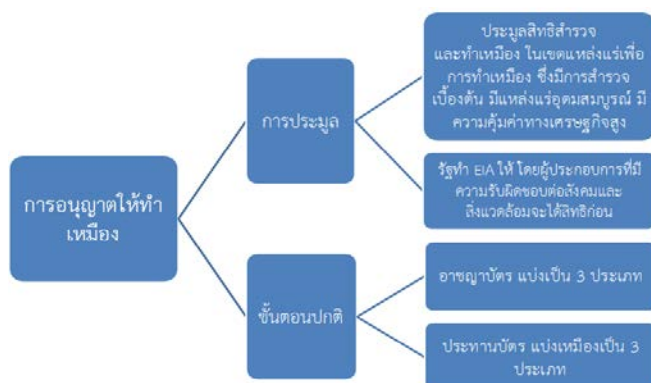
ในคอลัมน์ Econ Focus ฉบับที่แล้วได้กล่าวถึงการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ภายใต้ พ.ร.บ. แร่ ๒๕๖๐ (ตอนที่ ๑) ซึ่งพยายามตอบคำถามต่าง ๆ ได้แก่ ทำไมต้องบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ใครทำหน้าที่บริหารจัดการแร่ รวมทั้งกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นต้น^๑

สำหรับคอลัมน์ Econ Focus ฉบับนี้จะกล่าวถึงการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ภายใต้ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในแต่ละช่วงเวลา ตั้งแต่ก่อนการทำเหมือง ระหว่างการทำเหมือง และภายหลังปิดเหมือง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การบริหารจัดการแร่ - ก่อนการทำเหมือง

๐ แนวทางการอนุญาต

การอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ ภายใต้ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถดำเนินการได้ผ่าน ๒ ช่องทาง คือ การขออนุญาตตามขั้นตอนปกติ และการประมูล

๐ อาชญาบัตรสำรวจแร่

ในอาชญาบัตรสำรวจแร่ภายใต้ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ไม่ต่างจาก พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่วนที่ต่างกัน คือ มีการถ่ายโอนอำนาจการอนุญาตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมาสู่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (อพร.) มีข้อกำหนดให้แบ่งปันผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวมถึงกำหนดให้มีผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษจะต้องชำระค่าสิทธิการสำรวจแร่ในอัตราก้าวหน้า เพื่อเป็นการเร่งรัดให้มีการสำรวจและค้นพื้นที่ที่ผ่านการสำรวจแล้ว

	อายุ (ปี)	พื้นที่ (ไร่)	ผู้อนุญาต	ข้อผูกพัน/ผลประโยชน์พิเศษ	ค่าสิทธิการสำรวจแร่
อาชญาบัตรสำรวจแร่	1		เจ้าพนักงานท้องถิ่น		
อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่	≤ 2	≤ 2,500	อพร.		
อาชญาบัตรพิเศษ	≤ 5	≤ 10,000	อพร. โดยความเห็นชอบของคกก.แร่	- เสนอชื่อผูกพันสำรวจการสำรวจ - เสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ (ต้องแบ่งให้อปท. อันเป็นที่ตั้งด้วย)	อัตราก้าวหน้า

๐ ประทานบัตรทำเหมืองแร่

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ไม่มีการแบ่งประเภทของประทานบัตรหรือใบอนุญาตให้สิทธิในการทำเหมืองแร่ และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้อนุญาตประทานบัตร

ในขณะที่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ แบ่งเหมืองแร่ออกเป็น ๓ ประเภท ตามขนาดและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำเหมือง มีการกระจายอำนาจการอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมไปยังเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ (จรท.) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่จังหวัด และ อพร. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่

^๑ ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดได้ที่ goo.gl/RJfjXu

นอกจากนี้ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนรวมถึงการทำประชาคมในที่ที่ประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมืองและผู้ออกประทานบัตรไม่สามารถวินิจฉัยให้มีข้อยุติได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐให้แก่ อปท. ทั้งที่อยู่ในพื้นที่ประทานบัตรและ อปท. ที่อยู่ติดกันด้วย เพื่อใช้ในการสำรวจ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ หรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

	ลักษณะ	ผู้อนุญาต	EIA/ EHIA	การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	ผลประโยชน์พิเศษ
เหมืองประเภทที่ 1	< 100 ไร่ ผลกระทบต่ำ	จรท. โดยความเห็นชอบของ คกก.แร่จังหวัด		- ปิดประกาศ - รับฟังความคิดเห็น - กรณีประชาชนไม่เห็นด้วย และไม่ข้อยุติ ให้ทำประชาคม (สปก. รับมติชอบ คำใช้จ่าย)	- แบ่งให้อปท. ในพื้นที่ และ อปท. ที่อยู่ติดกันด้วย - ใช้ในการสำรวจ ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับแร่ หรือ ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
เหมืองประเภทที่ 2	≤ 625 ไร่ ผลกระทบปานกลาง	อพร. โดยความเห็นชอบของ คกก.แร่	✓		
เหมืองประเภทที่ 3	ไม่ใช่ประเภทที่ 1 และ 2/ เหมืองในทะเล / เหมืองใต้ดิน		✓		

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตประทานบัตรที่สำคัญเอาไว้หลายประการ เช่น จะต้องอยู่ในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ต้องมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีมาตรการป้องกันผลกระทบที่เหมาะสม สำหรับเหมืองที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนสูงต้องทำแนวพื้นที่กันชน (Buffer zone) และข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน (Baseline data) ด้วย

ทั้งนี้ Buffer zone จะช่วยป้องกันผลกระทบที่เกิดจากการทำเหมืองต่อชุมชนบริเวณใกล้เคียง ในขณะที่ Baseline data จะเป็นข้อมูลสำคัญในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำเหมือง ซึ่งที่ผ่านมาหลายกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการทำเหมืองแต่ยังไม่สามารถได้ข้อยุติที่ชัดเจนเนื่องจากขาดข้อมูลพื้นฐานก่อนการทำเหมือง ทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงยุ่งยากซับซ้อนและใช้เวลายาวนาน ดังเช่นการตรวจสอบผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำในปัจจุบัน

การบริหารจัดการแร่ - ระหว่างการทำเหมือง

๐ ค่าภาคหลวงแร่

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รวมบทบัญญัติของที่เกี่ยวข้องกับค่าภาคหลวงแร่ใน พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และ พ.ร.บ. พิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาไว้ในฉบับเดียวกัน โดยกำหนดเพดานสูงสุดของพิกัดค่าภาคหลวงแร่เอาไว้ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของราคาตลาด

ประเด็นสำคัญที่ต่างจาก พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ คือ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งระบุว่าหากผู้ประกอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ครบถ้วน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าการชำระไม่ถูกต้อง อพร. สามารถเรียกให้ผู้ประกอบการมาชี้แจงและแสดงหลักฐาน แต่หากไม่มาชี้แจง ไม่มีหลักฐาน หรือยังไม่อาจรับฟังได้ว่าถูกต้องครบถ้วน อพร. จะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ เพื่อประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามผลการประเมินของคณะกรรมการดังกล่าว

๐ การกำกับดูแล

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องทำเหมืองภายในเขตประทานบัตร ทำเหมืองตามวิธีการทำเหมือง แผนผัง โครงการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทานบัตร ห้ามมิให้กระทำหรือละเว้นการกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นใดที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งความคล้ายคลึงกับ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

ประเด็นที่แตกต่างจาก พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจกำหนดให้การทำเหมืองแร่บางชนิด ต้องมีคณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ถือประทานบัตร อพร. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพด้วย

นอกจากนี้ อพร. มีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้ซื้อผู้ขาย ผู้ครอบครอง ผู้เก็บ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้ใช้แร่ รายงานการทำธุรกรรมข้างต้น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลการชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ถูกต้องครบถ้วนอีกด้วย

๐ เรื่องร้องเรียน – ผลกระทบจากการทำเหมือง

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดแนวทางในการดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการทำเหมืองเอาไว้อย่างชัดเจน โดยเมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏว่าการทำเหมืองก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนและไม่อาจหาข้อยุติได้ อพร. หรือ จรท. เสนอให้คณะกรรมการแร่ หรือคณะกรรมการแร่จังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงและวินิจฉัย ซึ่งหากผลการตรวจสอบพบว่าผลกระทบกระทบเกิดจากการทำเหมือง ผู้ประกอบการจะต้องเยียวยาผลกระทบภายในระยะเวลาที่กำหนด

ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการไม่เยียวยา รัฐสามารถนำเงินหลักประกันหรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัยมาเยียวยาได้ โดยผู้ประกอบการจะต้องวางหลักประกันหรือทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิม ซึ่งหากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควรจะถูกเพิกถอนประกันภัย

๐ ความรับผิด – บทลงโทษ

บทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดใน พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความคล้ายคลึงกับ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ คือ ผู้ประกอบการจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการต่อความเสียหายความเดือดร้อนรำคาญอันเกิดขึ้นแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ในกรณีเกิดความเสียหายขึ้นในเขตที่ได้รับอนุญาตให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าความเสียหายนั้น เกิดจากการกระทำของผู้ได้รับอนุญาตรายนั้น

ในขณะที่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดเพิ่มเติมให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนค่าเสียหายต่อจิตใจที่เป็นผลเนื่องมาจากความเสียหายทางร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัย ทั้งนี้ ในกรณีที่รู้อยู่แล้วว่าไม่ปลอดภัยแต่ยังดำเนินการ หรือไม่รู้เพราะเหตุประมาทอย่างร้ายแรง ให้ศาลสั่งจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นอีกสองเท่าจากค่าสินไหมทดแทนที่จริง นอกจากนี้ ในกรณีทำเหมืองเถื่อน หรือทำเหมืองออกนอกเขตประทานบัตร หรือเขตที่เว้นระยะห้ามทำเหมือง นอกจากรับผิดชอบทางอาญาแล้ว ต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่รัฐตั้งแต่สองเท่า แต่ไม่เกินสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ได้จากการทำเหมืองในบริเวณนั้นด้วย

สำหรับบทลงโทษ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ปรับปรุงบทกำหนดโทษทางอาญาให้การกระทำความผิดทุกกรณีมีโทษจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเพิ่มอัตรา

ค่าปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น รวมถึงให้คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับแทนการเปรียบเทียบปรับโดยพนักงานเจ้าหน้าที่อีกด้วย

๐ การพัฒนาและส่งเสริม

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้เพิ่มเติมหมวดการพัฒนาและส่งเสริม เพื่อเป็นแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการที่ประพฤติปฏิบัติดีด้วย โดยรัฐมนตรีอาจออกกฎกระทรวงยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบการที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงกว่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด หรือประสบเหตุพิบัติภัยทางธรรมชาติได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ภาครัฐอาจนำพื้นที่ที่มีความเหมาะสมออกประมูล โดยที่ภาครัฐจะทำเอกสารที่จำเป็นในการขอประทานบัตร รวมถึงรายงาน EIA โดยให้ผู้ประกอบการที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงกว่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนดมีสิทธิได้รับการคัดเลือกก่อน

การบริหารจัดการแร่ – ภายหลังสิ้นสุดการทำเหมือง

ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องฟื้นฟูตามแผนฟื้นฟูการพัฒนา การใช้ประโยชน์และการเผื่อระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ในระหว่างที่มีการทำเหมืองและหลังจากปิดเหมือง

ทั้งนี้ เพื่อให้ภาครัฐมีหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง นอกจากนี้ เหมืองประเภทที่ ๒ และ ๓ ต้องทำประกันภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอกอีกด้วย

ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ฟื้นฟูพื้นที่การทำเหมืองตามแผน รัฐสามารถนำเงินหลักประกันหรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัยมาเยียวยาได้ โดยผู้ประกอบการจะต้องวางหลักประกันหรือทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิม ซึ่งหากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควรจะถูกเพิกถอนประกันภัย

จะเห็นได้ว่า พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความแตกต่างจาก พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ค่อนข้างมาก โดยส่วนตัวผมเชื่อว่า พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่มีส่วนช่วยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืนมากขึ้น

สาระความรู้

ทรายแก้ว : ทรายขาว

นางสาวมยุรี ปาลวงศ์

Silica Sand, Glass Sand ทรายแก้ว หรือทรายขาว คือ ทรายบริสุทธิ์ที่มีซิลิกา (SiO_2) มากกว่าร้อยละ ๙๕ ขึ้นไป และมีสารประกอบอื่น ๆ เจือปนอยู่เล็กน้อย เป็นพวก อะลูมิเนียมออกไซด์ (Al_2O_3) เหล็กออกไซด์ (Fe_2O_3) แคลเซียมออกไซด์ (CaO) แมกนีเซียมออกไซด์ (MgO) และ อินทรีย์สารอื่นเจือปน

คุณสมบัติ

องค์ประกอบทางเคมีของทรายแก้ว ประกอบด้วย SiO_2 ร้อยละ ๙๙.๔๑ Al_2O_3 ร้อยละ ๐.๒๑ Fe_2O_3 ร้อยละ ๐.๐๗ CaO ร้อยละ ๐.๐๗ และ MgO ร้อยละ ๐.๖๘ ทรายแก้วส่วนใหญ่เป็นแร่ควอตซ์ มีสีขาวใส สะอาด เป็นต้น

การกำเนิด

ทรายแก้วเกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยกระบวนการทางเคมีและทางฟิสิกส์ มีคลื่นลมและกระแสน้ำเป็นตัวการที่สำคัญในการคัดขนาดของทราย ทรายแก้วในประเทศไทย มีลักษณะเกิดการสะสมตัวเป็นแหล่งทรายแก้ว ๓ ประเภท คือ

๑.เกิดจากการสะสมตัวบริเวณชายฝั่งทะเล (coastal sand deposit) พบการสะสมตัวในบริเวณแนวชายฝั่งทะเล อ่าวไทยและทะเลอันดามัน

๒.เกิดจากการสะสมตัวโดยทางน้ำ (fluvial deposit) พบในเขตอำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย

๓.เกิดจากการผุสลายอยู่กับที่ของหินแกรนิต (insitu weathering of granite rock) พบที่จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และประจวบคีรีขันธ์

แหล่งทรายแก้ว

แหล่งทรายแก้วจากการสำรวจพบว่ามีแหล่งทรายแก้วอยู่หลายแห่ง เช่น แหล่งบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด และตลอดชายฝั่งทะเลในภาคใต้ทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน นอกจากนี้ยังพบแหล่งทรายแก้วบริเวณจังหวัด ฉะเชิงเทราที่เกิดจากการผุสลายอยู่กับที่ของหินแกรนิตผุ และยังพบแหล่งทรายบกที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นที่ บึงกาฬ หนองคาย และเป็นแหล่งศักยภาพอีกแห่งหนึ่ง

แหล่งทรายแก้วในต่างประเทศ พบที่บริเวณชายหาด ชายทะเล และเกาะเกือบทุกประเทศ เช่น จังหวัดเกาะกง และกัมปงโซม (Kampong Som) ของกัมพูชา และพบมีการกระจายตัวเป็นบริเวณกว้างตามแนวชายหาด และพื้นที่รอบเกาะจากจังหวัด Quang Ninh ถึงจังหวัด Kien Giang ของเวียดนาม นอกจากนี้ยังพบที่ อินโดนีเซีย จีน ญี่ปุ่น มัลดีฟส์ เป็นต้น

การผลิต

การผลิตทรายแก้วแบ่งเป็น ๓ ชนิด คือ

๑. ทรายดิบ เป็นทรายแก้วที่ได้จากการทำเหมืองแร่ทรายแก้ว โดยไม่ผ่านกระบวนการแต่งแร่แต่อย่างใด ทรายแก้วชนิดนี้จะมียอดองค์ประกอบทางเคมีของ SiO_2 ในการใช้งานค่อนข้างต่ำ เพราะยังมีมลทินและสิ่งเจือปนสูงกว่า ทรายแก้วชนิดอื่น ส่วนใหญ่จะส่งเข้าโรงแต่ง เพื่อล้างเอามลทินและสิ่งเจือปนบางส่วนออกเป็นทรายล้างต่อไป

๒. ทรายล้าง เป็นทรายดิบที่นำมาบดแต่งโดยวิธีล้างด้วยน้ำ จึงทำให้ทรายแก้วชนิดนี้มีคุณสมบัติทางเคมีสูงกว่าทรายดิบ เพราะได้ล้างเอามลทินและสิ่งเจือปนบางส่วนออกแล้วทรายล้างเป็นทรายแก้วที่มีปริมาณซิลิกา ๙๖ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ใช้ในอุตสาหกรรมแก้วและกระจกที่

ต้องการสี เช่น สีชา สีทึบ และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ไม่ต้องการปริมาณซิลิกาสูงมากนัก

๓. ทรายแต่ง เป็นทรายล้างที่นำมาแต่งด้วยเครื่อง Humphrey Spiral เพื่อแยกเอาแร่เหล็กหรือโลหะหนักออก ให้เหลือประมาณร้อยละ ๐.๐๒ ใช้ในอุตสาหกรรมแก้วที่มีคุณภาพสูง ทรายแก้วชนิดนี้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตสูงกว่าการผลิตทรายแก้ว ๒ ชนิดแรก และจำหน่ายตามความต้องการของผู้ใช้ โดยทั่วไปนั้นอุตสาหกรรมแก้วหรือผลิตภัณฑ์แก้วจะใช้แร่ทรายแก้วที่มีแร่เหล็กไม่เกินร้อยละ ๐.๐๒ ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๕ และอุตสาหกรรมเซรามิกใช้แร่ทรายแก้วที่มีขนาด ๑๒๐ เมชขึ้นไป

การใช้ประโยชน์

ทรายแก้วใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์แก้วบล็อกแก้ว อุตสาหกรรมกระจก อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมแก้วใยระไนและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมใยแก้ว อุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมหล่อโลหะ อุตสาหกรรมท่อไฟเบอร์กลาส และอุตสาหกรรมเคมี เช่น โซเดียมซิลิเกต อะลูมิเนียมซิลิเกต ซิลิกาเจล แคลเซียมซิลิเกต และซิลิกอนคาร์ไบด์ เป็นต้น นอกจากนี้ ทรายแก้วยังใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสารซิลิคอนต่างๆ เช่น ซิลิโคนและโลหะซิลิคอนในอุปกรณ์กึ่งตัวนำ เช่น ผลิตภัณฑ์ไมโครเวฟ หรือไมเทียม (Fiber cement) และทรายแก้วยังสามารถเชื่อมเข้ากับเรซินสังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแม่พิมพ์สำหรับการหล่อโลหะ ใช้เป็นสารฟิลเลอร์ในสี พลาสติก ยางล้อรถยนต์ และเซรามิก มักอยู่ในรูปของทรายบดหรือผงซิลิกา เป็นต้น

ที่มา

มยุรี ปาลวงศ์ แร่ หิน ดิน ทราย สำนักพัฒนาและส่งเสริม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
มยุรี ปาลวงศ์ ศักยภาพทรายแก้วและความต้องการใช้ใน
ภาคอุตสาหกรรม สำนักพัฒนาและส่งเสริม กรม
อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
<http://www.pandsgroup.com/th/silicasand.htm>